

Jaarverslag 2020
Stichting Fotomuseum aan het Vrijthof

F/M
FOTOMUSEUM
AAN HET VRIJTHOF

Algemeen gegevens.

Naam	Fotomuseum aan het Vrijthof
Vestigingsplaats	Vrijthof 18, 6211 LD Maastricht
Website	www.fotomuseumaanhetvrijthof.nl
Telefoon	00 31 (43) 321 13 27
Mail	info@fotomuseumaanhetvrijthof.nl
Rechtsvorm	Stichting
Status	Privaat museum. Niet gesubsidieerd
Bankrekeningnummer	NL59 INGB 0007218571
Accountant	BAAT
KvK	41078765
RSIN	804240863
ANBI Status	ja
Museumregistratie	ja, sinds 2012
Museumvereniging	ja

Statutaire doelstelling.

a. het beheren en ter bezichtiging openstellen van het Museum aan het Vrijthof te Maastricht, met name voor museale activiteiten.

b. het organiseren van tentoonstellingen, activiteiten en evenementen op het grensvlak van fotografie en beeldcultuur in de breedste zin van de betekenis en ook het aanvaarden van erfstellingen onder het voorrecht van boedelbeschrijving en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn

c. het instandhouden, en ook het verzorgen en uitbreiden, documenteren en toegankelijk maken van een collectie kunst en kunstnijverheid, bijeengebracht door het echtpaar Wagner-de Wit, zoals en voorzover die collectie bij haar Blad 2 oprichting aan Stichting Wagner-de Wit is overgedragen of in bruikleen gegeven en nadien door de stichting Wagner-de Wit is uitgebreid en voorzover die collectie past binnen het collectiebeleid van de stichting Museum aan het Vrijthof.

Samenstelling Bestuur.

De bestuursleden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. Het bestuur hanteert de Governance Code Cultuur

Mevrouw	T. Rieken	(voorzitter)
Heer	M. Vondenhoff	(penningmeester)
Mevrouw	V. l' Ortye	(secretaris)
Heer	M. Severijns	(profiel businessclub)
Heer	B. Lejeune	(profiel juridisch)
Mevrouw	I. Creemers	(profiel marketing)
Heer	E. de Jong	directie

Verslag.

2020 was het tweede jaar dat het museum zich, met haar nieuwe profiel, ging positioneren als fotografiemuseum. Na het succesvolle openingsjaar 2019 met ruim 40.000 bezoekers en internationale media-aandacht waren de vooruitzichten voor 2020 veelbelovend. Zeker in het eerste kwartaal

bleven bezoekers in groten getale komen. Totdat halverwege maart, Nederland en de rest van de wereld in een crisis kwam die niemand had voorzien: de Corona crisis. Het kabinet besloot tot een lockdown en als gevolg daarvan diende het museum te worden gesloten. Voor iedereen een bijzondere gewaarwording. Na de drukte van de openingstentoonstelling 'Homage to Humanity' een oorverdovende stilte. In april zou de nieuwe tentoonstelling 'Streetlife', van de fotografen Jamel Shabazz en Hans Rietveld, worden gepresenteerd. Jamel Shabazz (VS) zou een week overkomen uit New York, aanwezig zijn bij de opening en diverse masterclasses geven. De ingelijste prints stonden letterlijk klaar om te worden opgehangen. De opening kon niet doorgaan en Jamel Shabazz is niet meer naar zijn eigen tentoonstelling kunnen komen kijken als gevolg van de internationale reis-restricties.

Op 1 juni mochten de musea weer open maar alleen als een corona-protocol, ingesteld door de Museumvereniging, kon worden gehanteerd en nageleefd. Het fotografiemuseum kon hieraan voldoen. Er gold een maximaal aantal bezoekers per uur op basis van het aantal m², er diende vooraf te worden gereserveerd en de bezoekersrouting werd aangepast. Het museum investeerde in een online ticketsysteem en beschermende maatregelen voor bezoekers en eigen medewerkers.

De expositie 'Streetlife' ging 2 maanden later dan gepland van start. Toch werd deze expositie (binnen de geldende restricties) goed ontvangen. Ruim 8.500 bezoekers, veel jongeren, belangrijke internationale media-aandacht (van NRC tot CNN). Zeker binnen de fotografiewereld was er veel waardering voor de keuze en uitwerking van deze expositie, volgens veel reacties en online reviews.

Op 14 oktober stond de opening gepland van de tentoonstelling 'This is my Church' van fotograaf Rutger Geerling. Deze opening ging plaatsvinden in de Sint Servaas Basiliek aan het Vrijthof in Maastricht in aanwezigheid van enkele top Dj's en televisiepersoonlijkheden. Hier was achter de schermen twee jaar aan gewerkt. Het mocht niet baten. Als gevolg van de Corona crisis besloot het kabinet de restricties aan te scherpen en kon er geen opening plaatsvinden. Dat openen en sluiten herhaalde zich nog een keer in november en december. De horeca en winkels dicht gingen dicht, er kwamen reisrestricties en in december volgde de definitieve lockdown waar we tot op heden in zitten.

Natuurlijk is 2020 een moeilijk jaar geweest, maar het museum beschouwt het niet als een verloren jaar. Eer was ook tijd voor contemplatie. Achter de schermen is in stilte en met meer focus gewerkt aan de programmering van 2021, 2022 en 2023. De fundamenten voor een nieuwe fotogalerij zijn gelegd. Daarnaast is begonnen met de aanzetten van een nieuwe personeelsformatie en zijn er nieuwe onderhoudscontracten afgesloten. De ingezette samenwerking met de fotografie-opleidingen is geïntensiveerd en er is veel aandacht besteed aan het uitbreiden van het netwerk met Nederlandse- en buitenlandse fotografen en internationale tentoonstellingsmakers.

De ingezette nieuwe weg naar educatie is uitgeprobeerd en geëvalueerd. Mede daardoor zijn er nieuwe vormen ontstaan die educatie van scholieren een vaste plek kunnen geven binnen het museum.

Tentoonstellingen & Activiteiten.

'Homage to Humanity' van Jimmy Nelson.

De eerste museale expositie van deze Engelse, in Nederland wonende, fotograaf. Centraal in zijn werk staan de pracht en trots van inheemse culturen woonachtig over de gehele wereld. Wat kunnen wij leren van deze culturen? De expositie was een combinatie van fotografie en film. De projectinrichting was in handen van Loods5 Maastricht.

'Streetlife' met Jamel Shabazz en Hans Rietveld.

Hans Rietveld, een tijdgenoot van Ed van der Elsken, fotografeerde in de jaren '60 en '70 het straatbeeld en gewone mensen in Amsterdam, Parijs en Maastricht. Jamel Shabazz, een afro Amerikaanse fotograaf die in de jaren '80 de black community en Cool Cats fotografeerde in Brooklyn New York. De expositie was een combinatie van zwart-wit foto's van Hans Rietveld en kleurenfoto's van Jamel Shabazz. Bij deze expositie is samengewerkt met Galerie Bene Taschen uit Keulen. De projectinrichting is gerealiseerd door LENCO. Bij alle foto's stonden platenspelers en bezoekers konden vinyl platen draaien die speciaal waren geselecteerd bij de foto's.

'This is my Church' van Rutger Geerling.

De eerste museale expositie van deze Nederlandse fotograaf. Wereldwijd de eerste museale expositie gewijd aan de Electronic Dance Music. Centraal staat zijn liefde voor de dance en zijn onderscheidende voorliefde voor menselijke portretten. De expositie is een combinatie van fotografie en film. Veel achtergrondinformatie is verkrijgbaar via speciale QR-codes die films en documentaires ontsluiten op internet. Onderdeel van de expositie is een silent disco room, een dj contest en een interactieve selfie room

Er hebben in 2020 geen events plaatsgevonden.

Collectiebeheer.

Na een uitvoerig standplaatsonderzoek en een fysieke scheiding in de kunstopslag van de kunstcollectie Bonhomme Tielens is de gehele collectie Bonhomme Tielens geretourneerd aan deze Stichting die daarmee zelf verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud. Deze werkzaamheden hebben plaatsgevonden onder auspiciën van oud-collectie medewerker Linda Eversteijn. Namens de Stichting Bonhomme Tielens waren betrokken de heren Frans Groutars, Charles de Loë en Ton Harmes.

In 2020 is er verder gewerkt aan het zorgvuldige retourneren van langdurige bruiklenen. In samenspraak met Stichting Wagner de Wit en enkele bevriende particuliere bruikleengevers van Maastrichts Zilver is meegewerkt aan een langdurige bruikleen van de Maastrichts Zilvercollectie aan het Bonnefanten Museum. Hier zal in 2021 een permanente opstelling komen van de Maastrichts zilver collectie.

Samen met Stichting Wagner de Wit wordt in de toekomst gekeken om delen van de kunstcollectie onder te brengen in een nieuw te realiseren kasteelmuseum in Kasteel Borgharen.

Namens de erven heeft de heer Bas Noorderbos zich gemeld voor het schilderij 'Landschap met Waterval' van Arthois. Dit schilderij is in de jaren '50 op een veiling verworven door het echtpaar Wagner de Wit. Het zou mogelijkerwijs kunnen worden aangemerkt als roofkunst. Het museum heeft zich samen met de erven onderworpen aan een eindoordeel van de zgn. Restitutie commissie die in Nederland namens het Rijk onderzoek doet naar de herkomst van roofkunst.

Met het retourneren van de bruiklenen is ook de verzekeringspolis bij AON medio 2020 aangepast.

Bezoekers

De drie voorgenoemde tentoonstellingen leverden het museum, ondanks de beperkingen 26.450 bezoekers op. Ruim 16.000 bezoekers kwamen in het eerste kwartaal. Daarmee kwam het museum, qua bezoekersaantallen, op de 2^e plaats als best bezochte kunstmuseum in Limburg.

Ruim 85% van bezoekers komt uit Nederland, Duitsland en België. Een kleine 15% van de bezoekers komt uit Limburg.

Opvallend is de significante toename van jongeren en kinderen onder de 27 jaar (23%). Terwijl de expositie van Jamel Shabazz en Hans Rietveld ruim 32% jongeren trok.

De landelijke lockdown en opgelegde restricties (online reserveringen en maximaal aantal bezoekers per uur) hebben een duidelijke impact gehad op de bezoekersaantallen. 40.000 in 2019 versus 26.450 in 2020. Een daling van 33%.

Museumwinkel.

De museumwinkel is teruggebracht tot de essentie die in 2019 is ingezet en hanteerbaar is voor de vrijwilligers. De winkel beperkt zich tot de verkoop van gesigioneerde boeken 'Hommage to Humanity' van Jimmy Nelson, de verkoop van het boek 'Metro' van Jamel Shabaz en de verkoop van het gesigioneerde boek 'This is my Church' van Rutger Geerling. Daarnaast zijn er van fotograaf Hans Rietveld en van Rutger Geerling, in een gelimiteerde oplage, fotoprints verkrijgbaar.

Organisatie.

Binnen de bedrijfsvoering van Museum aan het Vrijthof is er in 2020 veel aandacht gegaan naar de Corona crisis en de daaruit voortvloeiende

werkzaamheden (planbaar en niet planbaar). Ook waren er gevoelens van onzekerheid ten aanzien van het voortbestaan van het museum en de eigen gezondheid.

Het meerdere malen sluiten en openen van museum. De invoering en implementatie van onlineticketsysteem met de daarbij gepaard gaande kinderziektes. De invoering en naleving van het museumprotocol. Het uitstellen, aanpassen en verplaatsen van tentoonstellingen. Het meerdere malen organiseren, verplaatsen en afgelasten van openingen en activiteiten. Zorgen om de gezondheid van collega's en vrijwilligers. Veel vrijwilligers die zich tijdelijk of definitief terugtrokken. Het zoeken naar nieuwe vrijwilligers.

Het thuis werken, gedeeltelijk thuis werken en het missen van de sociale component van werken. Het herinrichten van werkzaamheden die deels thuis gingen plaatsvinden. En het overleggen via Teams, Skype, Zoom, Facetime of Google meets. Het maakte het allemaal tot een bewogen en leerzaam jaar.

Marketing & Communicatie.

Op marketing en communicatie zijn er wederom stappen gezet. Er is veel aandacht uitgegaan naar het genereren van free-publicity door intensivering van de banden met de pers. De strategische samenwerking met het vaste pr-bureau in Amsterdam is gecontinueerd en heeft bijgedragen aan het vergroten van de landelijke zichtbaarheid, zowel online als offline, voor het museum. Voor het eerste heeft het museum een strategische samenwerking gesloten met een pr-bureau in Düsseldorf. Dit om het museum in 2020 en 2021 onder de aandacht te brengen van Duitse fotografie- en cultuur-liefhebbers. Dit heeft er onder meer in geresulteerd dat het museum en haar tentoonstellingen grote aandacht vergaarden van de landelijke dagbladen en kunstredacties. Magazines, fotografiebladen en diverse online platforms voor fotografie, beeldcultuur, kunst en cultuur.

Ook de zichtbaarheid online is vergroot via Sociale Media (Facebook en Twitter, Instagram). Met name op Instagram zijn stappen gezet. Ook is de website van het museum verder geactualiseerd en aangevuld met nieuwe elementen. Daarnaast wordt deze goed bijgehouden en op tijd aangepast. Belangrijk hierbij dat het museum heeft gekozen om de sociale media te laten beheren door een jonge medewerker.

Donaties.

Het museum heeft in 2020 een aantal partnerships afgesloten met bedrijven die in natura hebben bijgedragen aan de exposities. Loods5 Maastricht heeft de projectinrichting ter hand genomen door het ter beschikking stellen van meubelen voor de tentoonstelling 'Homage to Humanity'. LENCO heeft dit gedaan door het ter beschikking stellen van platenspelers en HIFI apparatuur voor de tentoonstelling 'Streetlife'. En CANON heeft dit gedaan door een gedeelte van de productie van de prints voor haar rekening te nemen van de tentoonstelling 'This is my Church'.

Daarnaast heeft het museum van de onderstaande instellingen en fondsen een bijdrage ontvangen:

- Gemeente Maastricht 18.000, -
- Provincie Limburg 15.000, -
- VSB Fonds 10.000, -
- Prins Bernard Cultuurfonds Limburg 4.500, -

Als gevolg van de corona crisis en de daarmee gepaard gaande sluitingen en beperkingen hebben de geplande activiteiten rondom de expositie 'Streetlife' geen doorgang kunnen vinden. De daaraan gekoppelde toegezegde bijdrage van het Prins Bernard Cultuurfonds Limburg, is op verzoek van het museum niet ontvangen.

Financiën

Het museum ging het jaar 2020 in met een ruime liquiditeitspositie. Een unicum in het bestaan. Maar tijdens de lockdownperiodes vielen alle inkomsten weg en bleven de vaste lasten. Het museum kwam niet in aanmerking voor steunmaatregelen van de Provincie Limburg, Gemeente Maastricht of van het ministerie van OCW. Wel heeft het museum gebruik kunnen maken van de NOW-regelingen en de TVL-regeling Q4. Deze regelingen en de opgebouwde reserves uit 2019 hebben ons in staat gesteld het fotomuseum in financieel op zicht te kunnen continueren.

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2020
(na resultaatbestemming)

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
ACTIEF				
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Verbouwing	3.098.949		3.244.782	
Museale inrichting	135.213		182.281	
Kantoorinventaris	11.672		13.351	
		3.245.834		3.440.414
Vlottende activa				
Vorderingen (2)				
Handelsdebiteuren	24		7.751	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9.223		-	
Overlopende activa	35.647		49.909	
		44.894		57.660
Liquide middelen (3)		71.209		80.834
		<u>3.361.937</u>		<u>3.578.908</u>

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
PASSIEF				
Stichtingsvermogen	(4)			
Bestemmingsreserve	3.098.949		3.244.782	
Overige reserves	(543.390)		(456.893)	
	<u>2.555.559</u>		<u>2.787.889</u>	
Langlopende schulden	(5)			
Leningen o/g		711.220		711.220
Kortlopende schulden	(6)			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	30.625		51.261	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	35.106		6.843	
Overlopende passiva	29.427		21.695	
	<u>95.158</u>		<u>79.799</u>	
	<u>3.361.937</u>		<u>3.578.908</u>	

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

		2020		2019	
		€	€	€	€
Baten	(7)	313.844		460.535	
Inkoopwaarde van de geleverde goederen en diensten	(8)	30.717		29.729	
Bruto-omzetresultaat			283.127		430.806
Overige bedrijfsopbrengsten	(9)		25.138		-
Lasten					
Personeelskosten	(10)	125.215		189.780	
Afschrijvingen materiële vaste activa	(11)	50.302		49.475	
Overige lasten	(12)	214.563		249.346	
			390.080		488.601
Bedrijfsresultaat			(81.815)		(57.795)
Rentelasten en soortgelijke kosten	(13)		(4.682)		(1.906)
Resultaat			(86.497)		(59.701)
Resultaatbestemming			86.497		59.701
Resultaat			-		-

Tot slot

Het museum wil allereerst haar bezoekers bedanken voor de komst naar het museum in dit bijzondere jaar.

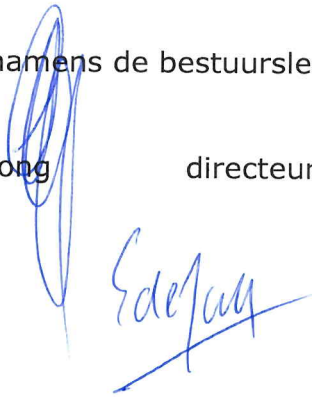
Daarnaast spreekt zij haar waardering uit naar al haar vrijwilligers die keer op keer stonden te trappelen om te beginnen en die intens mee leefden. Tot slot een woord van dank aan alle direct betrokkenen die het afgelopen jaar mee hebben gedacht om achter de schermen te blijven werken aan de toekomst. Wij danken hun creativiteit, energie en loyaliteit.

Mei 2020

Mede namens de bestuursleden

E. de Jong

directeur

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ede Jong', is written over the printed name 'E. de Jong' and the title 'directeur'. The signature is stylized and cursive.